

POLITYKA ZARZĄDZANIA RYZYKIEM RYNKOWYM (PZRR)

(jakie elementy powinna zawierać?)

Preambuła

- Co zawiera dokument i jaki ma zakres podmiotowy i przedmiotowy
- Jaki model zarządzania ryzykiem – scentralizowany, rozproszony, inne
- Właściciel procesu
- Określenie ryzyk jakich dotyczy dokument
- Ogólne zasady, filozofia przedsiębiorstwa w zakresie ryzyka
- Jasne określenie priorytetów oraz czy spółka dopuszcza spekulację, arbitraż itp.
- Określenie strategicznego celu przedsiębiorstwa w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym, np.:
 - ✓ Ograniczenie możliwości materializacji scenariusza katastroficznego (np. brak płynności)
 - ✓ Minimalizacja wpływów czynników ryzyka na elementy/pozycje określone w okresowych strategiach/budżetach
 - ✓ Budowanie wartości firmy w długim horyzoncie czasu
- Dokumenty powiązane, w tym także załączniki, np.:
 - ✓ Polityka ERM
 - ✓ Polityka zarządzania płynnością, ryzykiem kredytowym kontrahenta itp.
 - ✓ Procedury, instrukcje operacyjne wynikające z PZRR
 - ✓ Polityka Rachunkowości
 - ✓ Strategie zarządzania ryzykiem
 - ✓ Regulamin Komitetu Ryzyka
 - ✓ Umowy dotyczące zarządzania ryzykiem rynkowym
 - ✓ Metodologia pomiaru ryzyka

Definicje

Wszystkie pojęcia wymagające zdefiniowania (co najmniej definicje ryzyk)

Charakterystyka ryzyk występujących w spółce

- Rodzaje ryzyk występujących w spółce
- Ryzyka objęte PZRR oraz określenie ryzyk, których zarządzaniem zajmują się inne jednostki organizacyjne
- Opis działalności, z której wynikają ryzyka (działalność podstawowa, finansowa, itp.)
- Opis czynników ryzyka i ich wpływu na spółkę
- Opis głównych umów generujących ryzyka, o ile są istotne i mają trwały charakter, bo dotyczą podstawowej działalności spółki
- Możliwość zastosowania hedgingu naturalnego

Proces zarządzania ryzykiem

- Identyfikacja ryzyka
- Kwantyfikacja / pomiar (metodologia pomiarów, analizy ex-post/ex-ante, analizy wrażliwości)
- Analiza wrażliwości
- Wyznaczanie limitów
- Zawieranie transakcji zabezpieczających
- Dopuszczalne transakcje pochodne (do decyzji, czy ograniczać czy wprowadzić ogólne zapisy, ewentualnie uwzględniać tylko w strategiach). Można zapisać, że stosowane są instrumenty, które efektywnie ograniczają ryzyko, nie wolno zawierać transakcji w których efektywnie wystawiona jest opcja;

- Raportowanie
- Monitoring / kontrola

Struktura organizacyjna – podział obowiązków/odpowiedzialności

- Rada Nadzorcza (zatwierdzenie PZRR dla przedsiębiorstwa, grupy kapitałowej?)
- Zarząd ((zatwierdzenie PZRR dla przedsiębiorstwa? Nadzór nad realizacją procesu)
- Komitet Ryzyka (KR)
 - o Rola KR (ciało interdyscyplinarne wspierające proces zarządzania ryzykiem, wymiana informacji, podejmuje/nie podejmuje decyzje /rekomendacje)
 - o Skład KR (np. CFO, komórki merytoryczne generujące ryzyka, kontroling, rachunkowość, finanse, itd.)
 - o Regulamin (w załączniku?)
 - o Zasady działania
- Służby rachunkowe (zadania)
- Służby finansowe (zadania)
- Skarbiec (zawieranie transakcji zabezpieczających, inne zadania)
- Rozdział uprawnień. Podział na front office (transakcje), back office (rozliczenia, potwierdzenia, kontrola), middle office (identyfikacja, wycena, analizy, rachunkowość zabezpieczeń?)

Wymogi dotyczące kontrahentów (przykładowe)

- ilu kontrahentów minimum - dywersyfikacja
- jaka dokumentacja jest wymagana
- rating, reputacja
- historia współpracy z przedsiębiorstwem
- bezpieczeństwo operacyjne
- limity transakcyjne, limity kredytowe
- wymagane zabezpieczenia
- portfel produktów
- wymóg minimalnej ilości inst. finansowych do transakcji

Strategie zabezpieczeń

Elementy które muszą posiadać, np.:

- ✓ Opis ekspozycji na ryzyka
- ✓ Podejście do ryzyka
- ✓ Wyznaczony poziom zabezpieczenia (ang. hedge ratio) pozycji narażonych na ryzyko
- ✓ Analiza zmienności przepływów pieniężnych, wyceny pozycji przed i po ich zabezpieczeniu
- ✓ Planowane/dopuszczalne transakcje zabezpieczające (rodzaj transakcji, wielkości, horyzont czasowy) zapewniających dopasowanie bieżącej ekspozycji Spółki na ryzyko finansowe do wymogów określonych przez Zarząd Spółki
- ✓ Lista kontrahentów, z którymi można zawrzeć transakcje (limity, dokumentacja itp.)
- ✓ Inne istotne dla strategii informacje i wytyczne